

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventurae Episcopi Cardinalis Albanensis,
Seraph. Doctoris Ecclesiae, Speculum Disciplinae, Et
Profectus Religiosorum: Libelli ad pietatem vtilissimi**

**Bernardus <de Bessa>
Bonaventura <Heiliger>**

Antverpiæ, 1591

De disciplina in gestu membrorum. Cap. XXVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53148](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53148)

De disciplina in gestu membrorum.

CAP. XXIII.

ES T in aliis membrorum corporis, siue oculorum, siue oris, siue brachiorū manūūque officiis, disciplinæ studendum: de quibus adhuc aliqua breuiter supponentur. Amatores igitur honestatis, oculos ab inordinata euagatione & exaltatione in mensa & in choro præcipuè diligèter custodiāt. Scriptū est enim, Oculi stultorum in finibus terræ: Et, Dilatatio cordis exaltatio oculorum. Leuat quidem Propheta oculos vt petat auxilium: Dominus vt impēdat. Tu quoque si locum, causam & tempus cōsiderans, tua vel fratris necessitate oculos leuas, non solum non culpo, sed plurimū laudo: hoc enim excusat miseria, illud commendat misericordia. Sin aliàs, non Prophe-tæ, non Domini, sed Dinæ aut Euzæ, imò pe-tiūs satanæ te imitorem dixerim.] Non sint in risu faciles, nec in voce clamosi. Cachinnus præcipuè grauitatem religiosi plurimūm dehonestat. Vile prorsus est religiosum virum, vt puerum cachinnare. Non licet religiosum virum dissolutis labiis risum proferre: sed hilari vultu cordis hilaritatem prætere. In datione pacis labia semper claudant, quibus apertis turpiter exhibetur. Nares non in aliorum aspectu, sed ad partem cum duorum tantūm aut trium appositione digitorum emungant. Scorsum etiam spuendum est, maximè in conuentu fratrum; ne loca publica, siue in choro siue alibi sputo fœdentur, & adstantium oculi offendantur. Patet quosdam in ipso chori deambulatorio, ad pedes suos palam fratribus spuere, nec pudere. A notabilibus corporis seu membrorum extensionibus, quæ cum osci-

tatio

Oculorū
custodia.

Prou. 17, 24

Ibidē 21, 4

Psal 120, 1

Ioan 6, 5

Ex Bern. 17.

tract. de

gradibus

humilita-

tis, vbi de

curiositate.

Sen. 34, 1

Ibidem 3, 6

Risus reli-
gius.

rationibus vel aliàs, non sine quadam inbone-
 state fieri solent, omnino abstineant. Tunc
 enim sunt corpus & brachia comprimenda, ne
 cum huiusmodi pigritia extendantur. Hone-
 sto incongruum viro, pigra membra distensio-
 ne resolui. Dissolutiones fugiant manuales:
 grandia namque causant pericula, soletque
 luctus ludo accidere corporali. Et post come-
 stionem præcipuè se à iocositate notabili &
 multiloquio studeant tēperare. Siquidem licet
 omni tempore dissolutionis leuitas sit vitan-
 da, post refectionem tamen, vel aliàs cum solo
 fratre & iterum coram conuentu turpiùs agi-
 tur. Turpissima est dissolutio in conuentu. Ad
 hæc alium quempiam præter necessitatem ad
 cingulum vel manum accipere, flores, fructus,
 vel baculum in manu otiosè gestare, cingulum
 inter digitos voluendo rotare, honestati non
 consonat, imò lasciuia signum quodammodo
 præterdit. In lotionem manuum, quando de va-
 se manuali aqua recipitur, vas ipsum nūquam
 à parte superiori, præcipuè manibus distillan-
 tibus, sed per ansam potiùs, vel à latere, vel à
 fundo accipiant; ne guttis manuum aqua resi-
 dna sordideretur. In lecto se honestissimè iacen-
 do componant: nec resupini iaceant, nec ge-
 nua leuando, calcaneos iungāt ad tibias.] Hæc
 & similia non sunt vt minima temerè aspernā-
 da. Clara nonnunquam conuersationis insig-
 nia, quædam in minimis obfuscant ineptiæ.
 Plerūque modicis paulatim per incuriam sub-
 repentibus maculis, tota morum congeries in-
 quinatur.

E. 5

De

*Ber. in form
 mul. hone-
 ste vita. no.
 sine.*